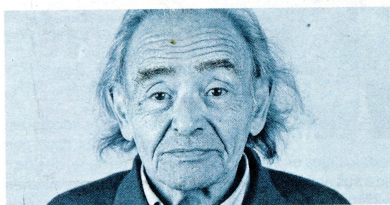

La mirada des de l'Empordà

PER JOAQUIM ROGLAN
@diaridrtarragona

COMENÇA UN BON ANY ESCULTURAL FENT MEMÒRIA AMB JULIO ANTONIO

Periodista

Amb arrels familiars a la Terra Alta, Joaquim Roglan va ser corresponent a Ràdio Reus i cofundador d'Informes-Ebre. Professor universitari, ha treballat als principals mitjans de comunicació de Catalunya i ha escrit vint llibres. Viu retirat a l'Empordanet.

La pedrera de grans artistes catalans. A més de l'artista ebrenc, les terres tarragonines han donat genis de la seva època com Gaudí, Jujol, Opisso i altres. Enguany toca recordar i promocionar

El Museu d'Art Modern de Tarragona, la Diputació, l'Ajuntament de Móra d'Ebre i el Centre d'Art Reina Sofia de Madrid són un més que excel·lent exemple de com col·laborar a l'hora d'honorar un escultor mai suficientment valorat a Catalunya, si es compara amb altres artistes de la seva època. Julio Antonio, nom artístic d'Antonio Rodríguez Hernández (Móra d'Ebre, 1889 - Madrid, 1919), va ser un gran renovador de la història escultòrica espanyola. Però com passa sovint, va ser més apreciat a Madrid i altres ciutats que no a Barcelona. Només Móra d'Ebre i Tarragona han estat capaces de situar-lo al mateix Par-nàs de tarragonins coetanis seus com Gaudí (Reus o Riudoms, 1852 - Barcelona, 1926), Josep Maria Jujol (Tarragona 1879 - Barcelona, 1949) i Ricard Opisso (Tarragona, 1880 - Barcelona, 1966).

Més enllà del trasllat de les seves restes i les de la seva mare de Madrid a Móra d'Ebre, els actes culturals previstos enguany poden ajudar a ressituar moltes coses d'aquella època entre el Noucentisme i el Modernisme, quan Catalunya vivia la febre d'or que va comportar la neutralitat durant la Gran Guerra. En aquest sentit, el novíssim llibre *Julio Antonio, 1889-1919. Un segle després* és in-

dispensable. No obstant això, el creador del *Monument als herois de 1811*, més conegut com 'Els Despullats' que magnifica la Rambla Nova de Tarragona o del *Mausoleu Lemonier*, que és una de les joies de la corona del Museu d'Art Modern de la ciutat, no han tingut mai el degut reconeixement a Barcelona. Llevat d'una exposició parcial i temporal al Museu Nacional d'Art de Catalunya, les seves obres més emblemàtiques han lluit més a Madrid que al Cap i Casal.

La funesta mania catalana d'obligar a escollir Dalí o Picasso, Miró o Tàpies, Subirachs o Plensa, ha condemnat Julio Antonio a una segona o tercera divisió, suposant que l'art fos un campionat. Com s'explica, si no, que Mont-roig sigui famós per les estades de Miró i Horta de Sant Joan per unes dissortades vacances de Picasso, mentre que Móra d'Ebre encara treballa per tenir un museu del seu il·lustre fill? No es pot dir que l'artista no hagi estat profeta a la seva terra: un institut porta el seu nom i el seu poble li va dedicar un monument el 1929. Però el jove-níssim creador va triomfar més a Múrcia, Madrid, Saragossa, San Sebastián o Ciudad Real que a Girona o Lleida, on no hi ha cap obra seva. Ell mirava més a Espanya i a la Itàlia clàssica que els seus coetanis Jujol i Opisso, més emmirallats en París. I això, a la

Barcelona d'entre l'Expo Universal de 1888 i la Internacional de 1929, era un mèrit. Julio Antonio era d'aquelles persones a les quals conservadors, capellans i l'arquebisbe de Tarragona Vidal i Barraquer no perdonarien mai. Ni tampoc els marxants del Modernisme que impregnava Barcelona, malgrat que modernista era una paraula despectiva. La seva vida és paral·lela a la de Gaudí, Jujol i Opisso. Tots marxen de la seva terra per esdevenir internacionals, passant abans per Barcelona.

Jujol va ser un artista total en diverses disciplines i col·laborador de Gaudí. El seu pare era un mestre de la Selva del Camp i la mare provenia de Bonastre. Catòlic i transgressor, la seva obra expressa el seu amor pel paisatge rural del Camp de Tarragona i s'estudia a universitats de Nova York i Tòquio. Però l'únic que queda d'ell a Tarragona és el mobiliari de l'església de Sant Llorenç. Lavi de Ricard Opisso va dirigir el *Diari* i va fundar *El Tarraconense*, i la seva àvia era filla del guerriller de Mont-blanc Cintet del Fonoll. Mític caricaturista i cronista, el gruix de la seva obra es concentra a Barcelona i Lleida; Tarragona no l'ha valorat prou. Pel que fa a Gaudí, Reus ho ha fet més bé i la seva arquitectura és un reclam. Però si gener comença amb Julio Antonio, 2019 pot ser un bon any de les arts.